

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

40. évfolyam 2. szám

Ára: 3 euró (az egyetemen 45 Ft)

2000. február/II.

Interjú Mészáros Tamással, a BKÁE megbízott rektorával

– *Megbízott rektorként mi a feladata?*

– A miniszter úr három feladatkört jelölt meg számomra: fenntartani az egyetem működőképességét, elkészíteni a konszolidációs programot és megkezdeni annak végrehajtását, valamint előkészíteni a rektorválasztást.

Ezeket a feladatokat az egyetemi testületek egyetértésével szeretném elvégezni. Ezért tartom fontosnak, hogy minél gyorsabban elkészüljön az új program és ezt a február 28-i egyetemi tanács elfogadja.

– *Mi lesz, ha kincstári biztost neveznek ki a Közgázra?*

– A rektorválasztást olyan keretek között kell végrehajtani, ahol nem áll fenn annak még csak a fenyegetettsége sem, hogy ide akár az elkövetkezendő 2, akár 4-5 hónapban kincstári biztost neveznek ki. A kincstári biztos ugyanis bizonyos jogkörében korlátozza (korlátozhatja) a rektort és a gazdasági igazgatót is. Egy ilyen korlátozott jogkörben nyilvánvaló, hogy nem vihetők véghez azok a strukturális átalakítások, változtatások, amelyekre szükség van. Ezért tehát prioritás a kincstári biztos elkerülése. Egy másik oldalról pedig azért prioritás, mert egyete-

münknek bizony hosszú távon sem tenne jót, ha nem tudná saját maga megtalálni azokat a forrásokat és támogatásokat, amelyek garantálják, hogy a problémák nem fognak rendszeresen visszatérni. Szerencsére minden jel arra mutat, hogy az elkövetkezendő két hónapban – amikor a Közgáz minden bizonnyal választott rektor nélkül fog működni – semelyik jogszabályban szereplő kategória nem teljesül, amelynek alapján biztost lehetne kinevezni az egyetemre. Vannak ugyanis olyan esetek, amikor a kincstár maga kiküldhet egy biztost a nélkül, hogy ezt az intézmény kérésére. Ilyen eset például az 50 millió forint feletti tartozás 60 napon túl. Ez a veszély azonban azért sem fenyeget, mert februárban meglehetősen nagy bevételek érkeztek (ilyenkor fizetik a tandíjakat).

– *Igaz az, hogy az Államigazgatási Kar főigazgatóját nem tájékoztatták a Közgáz adósságáról?*

– Én nem tudom, mit ért ezen a főigazgató úr. Több mint három-

(folytatás a 2. oldalon)

Az Egyetem Ideiglenes Intézményi Tanácsának 2000. február 14-i ülésén Palánkai Tibor rektor úr benyújtotta lemondását, melyet a Tanács tudomásul vett. Az oktatási miniszter a lemondást elfogadta.

Az Ideiglenes Intézményi Tanács a fenti ülésén döntött arról is, hogy Mészáros Tamás rektorhelyettes úr mb. rektori megbízására tesz javaslatot 2000. 02. 15-től a rektori pályázat elbírálásáig, mely kezdeményezésről Pokorni Zoltán miniszter úr az alábbiak szerint döntött:

“Az intézmény működőképességének megőrzése, az oktatás nyugodt légkörben való folytatása érdekében – az új rektori megbízás előkészítésével egyidejűleg, további intézkedésig – megbízom a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem rektori feladatainak ellátásával, valamint az egyetem felhalmozódott adósságállománya miatt szükséges konszolidációs tervének és annak végrehajtásának előkészítésével.”

RACIONALIZÁLÁS A MEGOLDÁS JEGYÉBEN

**Beszélgetés Piringer Júliával, egyetemünk
gazdasági főigazgatójával**

Racionalizálás és nem fiskális diktatúra vezethet megoldáshoz az egyetem jelenlegi helyzetében, vallja Piringer Júlia gazdasági főigazgató. A minőségi oktatás a Közgazdaságtudományi Egyetem fő jellemzője, amely kiemeli a BKÁE-t a hasonló profilú képzést nyújtó oktatási intézmények sorából, de a túléléshez elengedhetetlen az oktatási struktúra és a rendelkezésre álló pénzügyi keretek összhangja.

Az egyetem kiadásai évek óta meghaladták a bevételeket, ami nem rendkívüli eset a többi állami felsőoktatás esetében sem. Az a számítás azonban, hogy a kutatási és egyéb pályázatokon elnyert

pénzösszegek mértéke eléri a remélt szintet, nem jött be. A hasonló szabad pénzeszközök nagysága már 1997 óta csökkenő tendenciát mutatott: 466 millió forintról 1998-ban 400, majd 200 millió forintra csökkent az elmúlt évben. A helyzet akkor vált igazán súlyossá, amikor a belső tartozások külső adóssággá váltak az APEH, a közüzemek és egyéb szállítók felé, hiszen az államháztartási törvény szerint a hitelfelvétel nem lehetséges. A bérvisszatartásnak ez volt a fő oka, ugyanis nem lehet olyan munkabért kifizetni, aminek az adóvonzatát nem tudják két héten belül folyósítani. Egyelőre 46 millió forintnyi TB- és adójá-

mulék átütöztetésére került sor, valamint az Oktatási Minisztérium hozzájárult, hogy a normatív támogatást előrehozott ütemben jutassa el az egyetemhez. A válság fő okát Piringer Júlia a problémák és megoldandó feladatok halogatásában látja, ami részben az oktatási struktúra átalakításában, részben a veszteségforrások megszüntetésében ölt testet. “Ez nem pénzügytechnikai kérdés, hanem stratégiai, az egyetem hírnevét ugyanis az adja, hogy a hallgatók 800 tantárgyból választhatnak és hogy sok a szeminarizált szeminarizált tantárgy” – mondta a főigazgató asszony. “Ugyanakkor tény, hogy a költségvetés nem fi-

nanszírozza ezt a fajta minőségi képzést, hanem különféle tudományos és statisztikai módszerekkel állapítja meg, hogy a képzés költségeként milyen összeg ismerhető el.” A tantárgyválasztékot tehát szűkíteni kell, amiben Piringer Júlia szerint maguk a hallgatók is partnerek. Meg lehet szabni például, hogy egy tárgyat minimum hány hallgató jelentkezése esetén indítanak el, vagy esetleg térítéses formában tanítják, másrészt át kell tekinteni az oktatók által effektív tanított időszavakat is, mondta a főigazgató asszony. Ezeket a feladatokat azonban már a nyáron el kellett volna

(folytatás a 2. oldalon)

Takács Zsuzsa

A szellem napvilága

A kitárt ablak, melyen beáradt az alkonyat búcsúzó, rőt ragyogása (a rőt szó lángolása szívünkben). A környezetbarát lakkal bevont ablakkeret. A ciánnal mérgezett Tisza. A ponty tátogása a néma képernyőn. Az illetékes miniszter révült, *ki-velünk-Európából* mosolya. Vagy: a munkahelyi alku, mely szerint mindenki félállásba megy, és szellemi műhelyünk eképpen megmarad. Amikor a vezetés már leköszönt, de a kapualjban sátrat vertek a rettegett, új lakók: a torz mutatók, hamis sorozatok, téves összegek, és a felszámoló bűvész a folyosókon füttyörészik. Amikor a diákok az igaz-hamis választásos teszt fölé hajolnak, amelynek megoldásához az anyanyelv ismerete már fölösleges. És vedd hozzá az éjszakai virtust – ámbár hiheted, hogy álom –: egy hájas ember a szomszéd udvaron egy zsákból köveket hajít ablakodra az éj leple alatt, s ha már az üveget betörte, a keretet veszi célba, a téglá lazul, az ablakok bezuhan. De lécek kerülnek elő valahonnan, és bedeszkázzuk az üreget. Virraszthatunk aztán a biztonságos sötétben, s nem tudunk válaszolni, hamis vagy igaz életünk, azaz a feladvány.

Takács Zsuzsa egyetemünk spanyol-portugál tanszékének vezetője.

Legutóbbi verskötetének címe:
A bűnök számbavétele.

Pokorni Zoltán
Miniszter Úrnak

Oktatási Minisztérium
Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen nehéz pénzügyi és finanszírozási helyzet alakult ki, miközben az integráció végrehajthatósága is kérdésessé vált. Ez bizalmi válsággal párosul, egyfelől a dolgozók és az egyetemi vezetés között, másfelől az egyetemi vezetésen belül. Ilyen körülmények között nem érzek kellő erőt, hogy az egyetemi integrációt, a válság felszámolását és a helyzet konszolidálását végrehajtsam, s megnyerjem azt a belső és külső támogatást, ami mindezeknek a feladatoknak a megoldásához feltétlenül szükséges.

Úgy érzem, hogy ebben a helyzetben az Egyetem jelenlegi és jövőbeni érdekei azt kívánják, hogy lemondjak, és a vezetés olyan személy kezébe kerüljön, aki az egyetem előtt álló feladatokat képes sikerrel megoldani. Kérem ezért, hogy kezdeményezze felmentésemet a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem rektori megbízatása alól.

Egyúttal köszönetemet fejezem ki az irántam eddig megnyilvánult bizalomért és a mindvégig korrekt kapcsolatokért.

Budapest, 2000-02-13

Őszinte nagyrabecsüléssel:

Palánkai Tibor
egyetemi tanár

negyed éve folyik a költségvetés vitája. Elkészítettük a vagyonyilatkozatokat. Ezek tartalmaztak mindent a pénzügyi helyzetéről.

– *Csak pénzügyi válság van az egyetemen vagy több?*

– Úgy látom, hogy a pénzügyi problémák hoztak előtérbe korábban halogatott intézkedéseket. Így a pénzügyi válság következtében – amely már odáig ment, hogy nem fizettünk bérpótlékot – egy bizalmi válság is kialakult.

– *Mikor fizetik ki a január óta elmaradt bérpótlékot?*

– Ez részben már megtörtént és áprilistól szeretnénk visszaállni a régi menetbe.

– *Van realitása annak, hogy az Államigazgatási Főiskola kilép az egyetemmel való integrációból?*

– Nemrég volt kari tanács ülésük. Én tegnap kaptam meg a kari tanácsi határozatot, melyben a kilépés mellett döntöttek. Én azonban nem látom ennek realitását és nem is találnám a kilépést indokoltnak.

– *Igazuk van abban, hogy a Közgáz nem egyetem?*

– 2002. június 30-ig akkreditálták az egyetemet úgy, hogy mindössze egy tudományterületen működik miközben a Felsőoktatási Törvény egyetemre vonatkozó definíciója azt mondja, hogy minimum két tudományterületen kell kiadni diplomát. Elindultak azok a lépések, amelyeknek alapján a gazdasági informatika területén és még további, olyan területeken is beadunk szakindítási kérelmet, amelyek biztosítják a törvényben leírt feltételeket a Közgáz számára.

Tehát 2000 elején nem lehet megmondani, hogy 2002 közepéig teljesítjük-e ezt. Én azt hiszem, hogy egyetemünk egyetem fog maradni; az ehhez szükséges lépéseket meg fogjuk tenni. Mostantól tehát azon kell dolgozni, hogy az új szakokat akkreditálják.

– *Szüksége van a Közgásznak az ÁF-re ahhoz, hogy ez megvalósulhasson?*

– A Közgásznak ilyen szempontból nincs szüksége az ÁF-re

hiszen azonos tudományterületen működünk. Összességében azonban, mivel a közsféra- a maga közgazdasági és jogi vonatkozásaival- a világon mindenütt dinamikusan fejlődik, úgy gondoltuk, hogy jó megoldás, ha ezt az integrációs lépést végrehajtjuk. Lehetnek közös programjaink, tehát nem csak egy formális integráció képzelhető el. Ők, velünk együttműködésben egyetemi szintre emelhetik a szakjaikat. A hangsúlyt a tartalmi kérdésekre kellene helyezni és én azt szeretném, ha a továbbiakban ők is ezt tennék. Egyetlen nagy veszélye van ugyanis ennek a mostani akciónak – aminek törvényileg sem érzem a realitását, illetve nem érzem a támogatottságát –, hogy április 15-ig be kell adni a világbanki pályázatot. Ha ebben a világbanki pályázatban nem tudunk markáns integrációs lépéseket felmutatni, amelyek oktatási, kutatási vonalon együttműködést és az integráció előnyeit bizonyítják, akkor emiatt a pályázatunk megbukhat. Ez bizony több milliárdos veszteséget is jelenthet.

– *Ha az Államigazgatási Főiskolán is pontosan tudják mindent, akkor miért teszik mégis, amit tesznek?*

– Ezt tőlük kéne megkérdezni. Szerintem ez egy első felindulás. Az kiderült, hogy az ÁF egész más struktúrában, vezetési stílusban működik és működött, mint mi. Az első félév együttműködési tapasztalata, hogy ők nehezen viselik azt a vitatkozó légkört, amely az egyetemünket jellemzi. Ez a légkör jó is de nehézkessé is teszi a változásokat. Én úgy gondolom, hogy ez is olyan ok, ami az ÁF vezetést ebbe az irányba vihette. Ez az átmeneti év úgyis olyan, amelyről a törvény is megfelelő jogokat biztosít ahhoz, hogy vagyoni és pénzügyi kérdésekben teljesen önállóak maradjanak. Tehát nem kell félni, hogy az integráció a Közgáz hiányát finanszírozza. Az év végéig pedig ezt a hiányt olyan mértékben kell oldani, hogy amikor 2001-ben az integrált működés tényleg megvalósul, akkor már ez ne legyen probléma.

– *Mitől függ, hogy mikor lesz új rektor az egyetemen?*

– Én úgy gondolom, hogy napokon belül megjelenik a pályázati kiírás. Mindenkinek az az érdeke, hogy ne legyen hosszú az

átmeneti időszak. Természetesen mindent meg fogok tenni azért, hogy ez az átmenet normális mederben folyjék. De ahogy az ilyenkor lenni szokott, elindulnak a mozgolódások, a találgatások a háttérben. Jó lenne, ha ez minél előbb befejeződne. A pályázat megjelenése után 30 nap a benyújtási határidő. Nem tartom valószínűnek, hogy ezután hosszú legyen az elbírálási folyamat. Úgy gondolom, hogy 2 hét alatt az elbírálást el kell végezni és az egyetemi tanácsot meg lehet tartani. A jelöltek elmondhatják a programjukat az egyetem dolgozó el előtt. Én mindent meg fogok tenni, hogy attól a pillanattól kezdve, hogy ez a pályázat megérkezik, az elbírálási procedúra ne legyen hosszabb két hétnél. Ezek után kérdés, hogy a kinevezés is gyorsított eljárással megy-e (ugyanis itt köztársasági elnöki kinevezésről van szó). Nem hiszem, hogy ez hosszabb ideig tartana, hiszen a tárcának is érdeke, hogy ez minél gyorsabban megtörténjen.

– *Ön szeretne pályázni?*

– Mai tudásom szerint nem.

– *Az általános vezetési képességeken kívül milyen más képességekkel rendelkező vezetőre van a Közgásznak szüksége?*

– Én azt hiszem, hogy képesnek kell lennie egy jelentős belső támogatottság megszerzésére. Egy olyan világos programra, amely negatív elemeivel együtt is képes megszerezni ezt a belső támogatottságot, megnyerni az egyetem közvéleményét. Fontos, hogy mindezt az egyetemi autonómia keretein belül tegye. Mindezek mellett legyen határozott a döntések végrehajtásában. Szükséges a jó kapcsolat az üzleti szférával és a szaktárcával is.

– *Mi vezetett a jelenlegi helyzethez?*

– Ennek a hosszú folyamatnak az első jelei már '94-95-ben láthatóak voltak, amikor nem építettük le a létszámot. Sokszor pontosan tudtuk mit kellett volna tenni, de nem alakult ki egy domináns koalíció a mögött az álláspont mögött, így az mégsem valósulhatott meg. Reméljük, hogy ez a jövőben másképp lesz.

Köszönjük a beszélgetést, és sok sikert kívánunk a fontos feladatok ellátásához!

Győri Dávid

Beszélgetés Piringer Júliával

(folytatás az 1. oldalról)

végezni, amire sajnos nem került sor, és a probléma áttolódott erre a tanévre. “Ez kifejezetten az oktatásirányítás és a szakma feladata lett volna, nekem egyéb eszközöm nem volt, minthogy ezt sürgettem. Itt merül fel a rektor úr felelőssége annyiban, hogy neki sokkal határozottabban, szigorúbban végre kellett volna hajtania tavaly nyáron a tantárgystruktúra elhatározott átalakítását, illetve az enyém, amennyiben azt határozottabban sürgethettem volna. Ezt a mulasztást nem lehet két hét alatt bepótolni, szükség van olyan vezetőkre, akik ezt végrehajtják.” – fejtette ki Piringer Júlia.

Az Államigazgatási Főiskolával létrehozott integráció alkalmat adott az egyetem ügyeinek áttekintésére, hiszen a kapcsolódó törvényi előírások számos ilyen feladatot írtak elő az egyetem számára: kötelező volt gazdasági szabályzatot készíteni továbbá a költségvetést már júliusban előkészíteni. Ennek szellemében az egyetem két bizottságot hozott létre: egy pénzügyi és finanszírozási, valamint egy tantervi és képzési bizottságot. Ezekből viszont csak a pénzügyi bizottság működött teljes mértékben, amelynek keretében

elemzések, elképzések láttak napvilágot. “Egy kicsit úgy nézett ki a dolog, hogy a farok csóválja a kutyát, mert egy gazdálkodási rendszert ültetünk rá egy majdani oktatási rendszerre” – mondta a főigazgató asszony.

Bár a problémák eredetét az említett mulasztásokban látja, Piringer Júlia általánosanabb okokra is rámutatott. “A költségvetési gazdálkodás korábban nem volt divatos szakma, a költségvetési számvitel sokkal bürokratikusabb, a vállalati gazdálkodásnál kevésbé izgalmas és kisebb anyagi elismerést is jelentett – mondta. – Ennek következtében a költségvetési intézmények apparátusainak szakmai felkészültsége gyengébb, mint a vállalatoké. Nemrég jutott tudomásomra például, hogy 1991 óta én vagyok az első főállású főigazgató, ezen az egyetemen eddig mindig másodállásban végezte valaki ezt a tevékenységet” – tette hozzá. Az integráció ebből a szempontból is jót tett, mert a Pénzügyminisztérium és az Oktatási Minisztérium követelményei fokrögződtek a gazdasági ügyvitellel szemben. Számos továbbképzést, tanfolyamot, tájékoztatót szerveztek a költségvetési intézmények szakapparátusa

számára és megnőtt a rangjuk is. “A továbbiakban nem vita tárgya, hogy a gazdasági főigazgató milyen viszonyban van a rektorral, míg régebben a követelmények sem voltak olyan magasak velük szemben” – mondta Piringer Júlia, aki vállalati szakmai múlttal rendelkezik. Belépésekor Palánkai rektor úrtól lehetőséget kapott arra, hogy az apparátust felújítsa, amelynek eredményeképpen “jelentősen emelkedett a szakképzettségi szint, az ügyintézők minimum mérlegképes könyvelői képzettséggel rendelkeznek, és ez sokat jelent” – fejtette ki a főigazgató asszony.

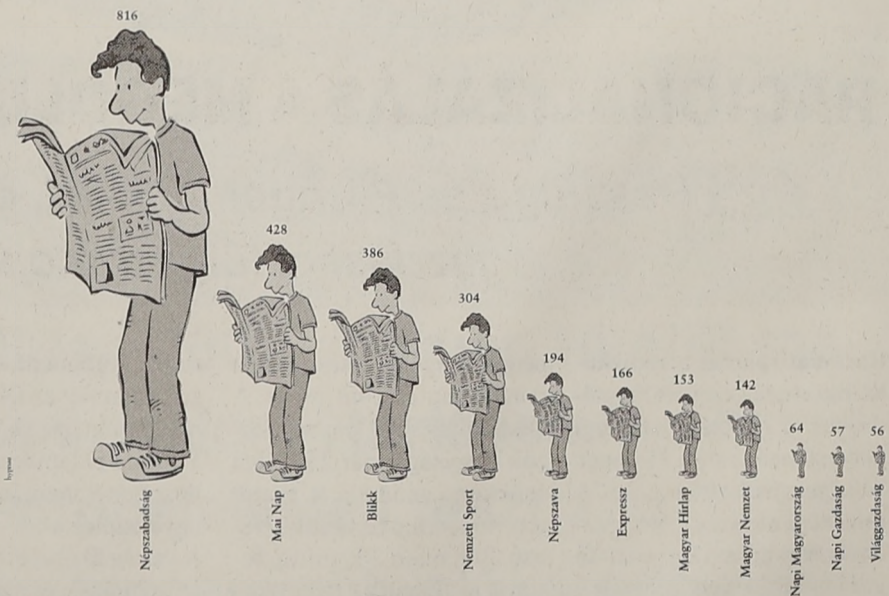
A perspektívákat illetően Piringer Júlia azon a véleményen van, hogy amit az egyetem hat vagy nyolc hónapra keresztül elmulasztott, azt meg kell tennie, és itt első sorban az oktatás racionalizálására gondol. Ezen kívül szükséges az Oktatási Minisztérium bizalmát és türelmét megnyerni, “hogy az oktatás ügyeit szakértői módon rendbe lehessen hozni, így a finanszírozás is működőképes lesz”, és hogy – a főigazgató asszony szavaival élve – “nem lesz fölshántva és sóval behintve a Fővám tér”.

Csernelházi

A legolvasottabb

Az országos napilapok olvasótábor

Ezer főben kifejezve (Forrás: SZONDA IPSOS POPPY, 1998/IV. – 1999/I. negyedév)

A Nepszabadság a legnagyobb példányszámú és legolvasottabb országos napilap. Mindennap nagy terjedelemben nyújtunk híreket, elemzéseket az olvasóknak a nemzetközi és hazai piacgazdaságról, a kül- és belpolitikáról, civil információkról, kulturális rendezvényekről és sporteseményekről.

A Nepszabadság a hasznos és nélkülözhetetlen információk és tudnivalók mellett kellemes kikapcsolódást is szeretne nyújtani olvasóinak. Ezt szolgálják **állandó, ingyenes, színes mellékleteink**: a heti tévéműsort is közlő **Nepszabadság Magazin** péntekenként, **ComputerTechnika** keddenként, és minden szerdán egymást váltva **Szín & Vonal** lakberendezési, **Gyógyász** egészség-, **Kerékvilág Extra** autós, **Ízözön** gasztronómiai magazin, Frank Júlia konyhájával.

Magyarország legkedveltebb napilapja

Mobil + Internet = WAP

Maradi István ügyvezető igazgató

A világhálóra többféleképpen is csatlakozhatunk: modemmel ellátott számítógéppel otthonról, helyi hálózaton keresztül a munkahelyünkről vagy egy laptop és egy mobiltelefon segítségével bárhol. Február elsejétől már számítógépet sem kell használnunk, mert a Westel 900 WAP szolgáltatás segítségével az új generációs mobiltelefonok immár közvetlen internet-elérésre is alkalmasak. Erről a technikai újdonságról beszélgettünk Maradi Istvánnal, a Westel 900 Rt. ügyvezető üzemeltetési igazgatójával.

Hogyan lehet mobilon internetezni? Bekapcsolom a telefonom és megjelenik az Internet Explorer a képernyőn?

Nem egészen így, de a lényege ugyanaz, mint a hagyományos internetezésnek. A Westel 900 WAP szolgáltatásának segítségével mobiltelefonjával információkhoz és más hasznos folyamatosan bővülő szolgáltatásokhoz juthatunk, anélkül, hogy telefonszámokat és információs kódokat ismernénk. Cégünk elsőként vezette be a magyar piacra ezt a világújdonságot.

A WAP egy újabb megtanulandó mozaikszó?

Egyelőre ezt az angol nyelvű rövidítést - Wireless Application Protocol - használjuk mi is a szolgáltatás megnevezésére, de elképzelhető, hogy a későbbiekben a Dominohoz hasonló fantázianevet kap. A WAP egyébként a világ valamennyi vezető GSM szolgáltatójánál a fő fejlesztési irányt jelenti. Leegyszerűsítve a lényege az, hogy összekapcsolja a mobilkommunikáció és a különböző internet technológiák eredményeit, ezáltal még könnyebbé téve az információkhoz való szabad hozzáférést.

Bármelyik internetes honlap megjeleníthető a mobiltelefon képernyőjén?

Nem, ez még nem lehetséges. Az oldalakat át kell alakítani, alkalmassá kell tenni a WAP-szolgáltatás használatára. Ennek részben technikai, részben praktikus okai vannak. Nyilvánvaló, hogy az még nem megoldható, hogy bonyolult grafikus felületek, mozgóképek jelenjenek meg a mobiltelefon kijelzőjén. Más kérdés, hogy erre a WAP-ot használónak nincs is szüksége, hiszen az elsődleges cél nem a közvetlen szórakoztatás, hanem a gyors és egyszerű információ-hozzáférés. Megnézhetem például az esti moziműsort vagy akár a legfrissebb tőzsdei híreket is, mindössze néhány gomb megnyomásával.

Milyen magyar nyelvű WAP-oldalak léteznek?

A fejlődés üteme óriási. A még nem egészen egy hónapos szolgáltatás máris rengeteg magyar nyelvű oldalt tartalmaz. A Westel saját oldalai természetesen már "waposítottak", így a Megapress 900 szolgáltatásai - horoszkóp, időjárásjelentés, híjelentés, sport és közlekedési hírek, programajánló, hasz-

nos és érdekes rovatok, benne viccek, napi tippek, névnapok - is elérhetőek a WAP segítségével. De már megjelent más tartalomszolgáltató is, így a tőzsdefórum, amely a legfrissebb pénzügyi, gazdasági híreket és elemzéseket kínálja. De már létezik WAP-kereső is, és jelentős az elérhető WAP-linkgyűjtemény is, amely közvetlen kapcsolódási lehetőséget kínál más WAP-szolgáltatók oldalaira.

Mire van szükség a Westel 900 WAP szolgáltatás igénybevételéhez?

Gyakorlatilag semmi másra csak egy erre alkalmas telefonra. Magyarországon ezek közül egyelőre a Motorola Timeport 7389-es és a Nokia 7110-es kapható, de már az összes nagyobb gyártó megjelent WAP-szolgáltatásra alkalmas készülékekkel. Ezzel már ki tudjuk próbálni a WAP-böngészést, mert a Westel 900 WAP-oldalai külön internet-előfizetés nélkül is elérhetőek. Éppen ebben rejlik a szolgáltatás nagyszerűsége: aki eddig a számítógéppel szembeni idegenkedése miatt nem merészkedett a világhálóra, most sokkal egyszerűbben megteheti. Csak saját telefonját kell tudnia kezelni. A WAP böngészőn - hasonlóan az Internet böngészőkhöz - a kezdőlapként beállított oldal jelenik meg, az elérhető információk felsorolásával, melyek közül a mobiltelefon megfelelő nyomógombjának segítségével lehet választani. A kiválasztott téma teljes tartalmát a navigációs billentyűk fel-le mozgatásával lehet megtekinteni. Az egyes oldalakon további menük és hivatkozások lehetnek (aláhúzva, kiemelve, dőlt betűkkel), melyekre rákattintva további barangolás lehetséges más WAP oldalakon.

Mennyibe kerül a WAP szolgáltatás használata?

A Westel 900 WAP szolgáltatásért fizetendő percdíjak megegyeznek a Westel 900 Internet szolgáltatás díjszabásával, és a szolgáltatást az adathívás létrejöttétől a lebontásig számlázzuk. Ez jelenleg csúcsidőben 30, csúcsidőn kívül 15, éjszaka pedig 5 forintos percdíjat jelent. A havidíjas előfizetők, a szolgáltatást a Westel 900 mintaboltjaiban személyesen, vagy a Telefonos Ügyfélszolgálat 1230-as számán keresztül, jelszó ellenében igényelhetik. A Domino-kártyát használók is igénybe vehetik a szolgáltatást, de nekik személyesen kell ezt igényelniük.

A hagyományos Internet-hozzáférés jelenlegi legnagyobb problémája a sávszélesség. A WAP-nak is ez a gyenge pontja?

A kérdés jogos, mégsem lehet teljesen összehasonlítani a kétféle Internet-hozzáférést. Amint már említettem, a WAP elsődleges feladata nem a nagy terjedelmű grafikus vagy hangfájlok közvetítése. Ezzel együtt folyamatosan azon dolgozunk, hogy minél rövidebb idő alatt lehessen hozzáférni a kívánt információkhoz. A Westel 900 jelenleg 9600 bit/s adatátviteli sebesség mellett, vonalkapcsolat módon teszi lehetővé a szolgáltatás igénybevételét. De máris újabb fejlesztési sikerek jelzik, hogy ez a sebesség rövid időn belül a többszörösére növekedhet. A GPRS (General Packet Radio Service) technológia segítségével például már a közeljövőben lehetővé válik, hogy a felhasználók csomagkapcsolat adathívással kapcsolódjanak WAP-szolgáltatójukhoz. Ez gyakorlatban annyit jelent, hogy egyetlen csatornán több felhasználó is osztozhat egyidejűleg, az információk pedig csomagokba tömbösítve töltődnek le.

Milyen jövőt jósol a WAP-nak?

Meggyőződésem, hogy a WAP fejlődése még a hagyományos Internet fejlődését is felülmúlhatja. Egyszerű használata miatt hamarabb meggyőzhető az emberek a szolgáltatás nyelvi nyeliről. A különböző e-commerce tevékenységek egyszerűbbé válhatnak, a fizetés például számlán keresztül is megoldható. Hamarosan a városi információs szolgáltatások igénybevételét ki tranzakciók végzésére vagy jegyrendelésre lehet majd használni. A WAP gyors és széleskörű elterjedését és a szór bizonyították már: ami jó, azt

Miért vállaltam szakszervezeti titkárságot a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen?

A történetem azzal kezdődött, hogy néhány rövid hónap kivételével roppant harmonikus és szellemileg termékeny kutatói és oktatói életem a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen munkapszichológiát, gazdaságpszichológiát és kreativitástudományt oktattam. Azután egyszer csak - 1999 decemberében - megkerestek a szakszervezettől, hogy nem lennék-e egyetemi SZB-titkár, amennyiben mégis megválasztanának? Hiszen az egyetem nagyon nehéz idők előtt áll. Helyes volna, ha valaki nem az adminisztratív dolgozók, hanem az oktatók közül vállalná el ezt a tisztséget.

Egy ideig hezitáltam. A szakszervezeteknek felettébb rossz hírek van az egykori szocialista országokban. Bennük ugyanis nem képviselték tisztességesen a munkavállalók érdekeit. Viszont káprázatos politikai karriert lehetett csinálni, ha valaki erősen rálépett az érdekvédelmi szervezetek számárletrájára. Ráadásul manapság a szakszervezeteket sokan nagy általánosságban baloldali tömörüléseknek tekintik és a fejlődés eltakarítandó akadályát látják bennük. Hiszen a technikai haladás valóban nem lehetséges az élőmunka visszaszorítása nélkül.

Én azonban nem vagyok karrierista. A pozíció egy csöppet sem érdekel. A nyugodt munkakörülmények viszont annál inkább. Továbbá sem baloldali, sem jobboldali nem vagyok. Egészen egyszerűen azért, mert mind a kettő vagyok. Vonz az igazi baloldal humanizmusa, de legalább olyan mértékben vonz a valódi jobboldal teljesítményközpontúsága. Ezt természetesen mint politikafilozófiai attitűdöt és nem pedig mint napi politikai állásfoglalást említem. A baloldal és a jobboldal éles szembeállítás napjaink politikai korlátosságának eklatáns példája. Különben is: az egyetemi oktatók a társadalom elitjéhez tartoznak. Az ő érdekeinek a védelme - ha úgy tetszik - a hagyományos jobboldali szemlélethez és gyakorlathoz állna közelebb.

Végül azért engedtem a "kísértésnek" és hagytam jelöltetni magamat, mert az árhullám a közvetlen környezetemet is elérni látszott. Az utóbbi évek pénzügyi megszorításai következtében mind több tanár kényszerült megtapasztalni azt a mérték-telen oktatói túlterhelést, mind hovatovább lehetetlenné teszi mind a jeles oktatómunkát, mind pedig annak elemi föltételét, az elmélyült kutatást. A kérdés is izgatott: mi az ördög történik a magát fejlettnak nevező világban? Kitézi az információs társadalom eszméjét és mégis leépíti az ipari társadalomban kialakult hatalmas szellemi potenciált.

Ahelyett, hogy fejlesztené. Azután azt is nehezen értem, miként mehetnek csődbe nonprofit intézmények. A nem vagy csak marginálisan piaci szervezetektől legfeljebb meg lehet vonni a pénzügyi támogatást. Akkor ezek természetesen összeomlanak. Egy ember tud egy ideig két ember helyett dolgozni, tud még három ember helyett is. De végül, amikor már tíz emberre méretezett feladattömeget kell egyetlen embernek ellátnia, páriává süllyed, és már csak imitálni fogja a munkát. A vezetőket ilyenkor már csak azért választják, hogy jobb híján rajta verhessék el a port a kialakult helyzetért. Az az ambíciós pedig, aki a nyomába lép, ilyen körülmények között ugyanott fogja végezni.

Az előző társadalmi rendszer tehertételeitől megszabadult tisztességes érdekvédelem a mai felsőoktatásban a következő ollóban vergődik. Vagy kiáll a dolgozók érdekeiért, és akkor úgymond "csődbe jut" a felsőoktatási intézmény, és nincs többé sem mód, sem pedig alap az érdekvédelemre. Tudniillik az intézményt fölszámolják. Vagy lapít, és akkor megmarad ugyan az egyetem és a főiskola, de agyonhajszolt és nyomorgó tanárokkal. Akik érdemi munka helyett - és ennek az előjelei már jól látszanak - egymást falják föl. Ma még csak pszichológiai eszközökkel folyik a kannibalizmus. Holnap talán már össze is fogunk verekedni.

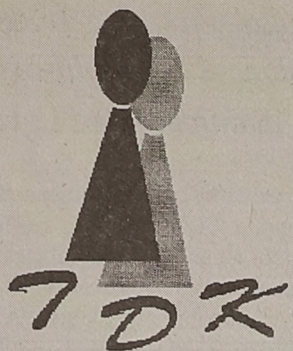
Mit tehet ilyenkor egy brüsszeli központú európai szakszervezet? Talán neki kell megállapítania azt, hogy meddig lehet ebben a helyzetben hátrálni úgy, hogy még felsőoktatásnak nevezhessük azt, ami folyik az Alma Materek mind kopottasabb falai között? Mert hát ki fogja helyettünk definiálni azokat a feladatokat, amelyekhez mégis csak mi értünk a legjobban? A pénzügyi helyzetünket nem tudjuk mindaddig stabilizálni, ameddig a pályaprofilunkat nem stabilizáltuk. Ameddig a tanítató, aki hajlandó a nap huszonegy óráját a tanításra fordítani, vagy annak a dupláját tanítani, az egyetemeken

é válunk?

gyári Beck István
egyetemi tanár

Készült

Medvetánc – avagy Oroszország képe az angolszász gazdasági sajtó tükrében

A DANONE Groupe megjelenése és helyzete a magyar tejiparban Vállalatgazdaságtan II. szekció

A Danone Groupe a világ egyik legjelentősebb tejipari vállalata, melynek forgalma csak az 1999. év első 9 hónapjában elérte a 66,896 millió frankot (10,896 euro). Mikor termékeit, például a jól ismert Danone-gyümölcsjoghurtokat vagy valamely Szuper Rudi fajtát látunk egy-egy bolt piacán, aligha gondolunk bele, hogy mind e mögött mekkora óriási iparág áll.

A tejipar minden országban stratégiai jelentőségű, hiszen a tej alapvető élelmiszeri cikk. Az ellátás tejtermékekből nemcsak gazdasági, de társadalmi kérdés is. Sajátos előnye a tejiparnak, hogy egyetlen alapanyag – nevezetesen a tej – és a számtalan ízesítő felhasználásával az előállítható termékskála szinte beláthatatlan, ezért a termékdifferenciálást stratégiai célnak tekintő vállalatok előnyben vannak. Az iparágban a versenyképességet jórészt a méretgazdaságosság és az innovációs készség határozza meg. A verseny fő szinterei ennek megfelelően az ár, a minőség, a termékdifferenciálás és nem utolsósorban a csomagolás.

Az iparági trendeket illetően elmondhatjuk, hogy jellemzően bővülő piac Nyugat-Európában a joghurtoké és a desszertkülönlegességeké, bár a következő évszázadra ez a növekedés várhatóan megáll. Az európai piacon jelenlévő vezető cégek: Danone és Yoplait (Francia), Müller, Zott, Milram (Német), Northern Foods, Unigate (Nagy-Britannia), MD Foods (Dánia).

A magyarországi piac ennél összetettebb képet ad:

Hazánkban a 90-es években szinte minden élelmiszeriparág visszaesést élt meg. A privatizáció során az alacsony bérkölségeknél, ill. a jó minőségű nyerstejnek köszönhetően számos külföldi befektető jelent meg a hazai tejiparban, felvásárolva a jelentősebb magyar gyártókat. Így jöttek létre a következő párosítások is: Fejéretj – Parmalat, Veszprémetj – Bongrain, Hajdútej – Nutricia. A multinacionális vállalatok megjelenésével megélelniült az iparág; ugrásszerűen megnőtt a termékválaszték és –minőség, erős innováció kezdődött, modern vállalati kultúra honosodott meg Magyarországon. Ekkor jelent meg a piacon a Danone csoport is.

A francia Danone Groupe a világ 2. legjelentősebb tejipari vállalata, összesen 23 vállalatot tömörít magába. Őst 1919-ben Isaac Carasso alapította Barcelonában (nem Franciaországban!), a céget fiáról, Danielről nevezte el. 1986-tól a cég más érdekeltségeit megszüntetve teljes egészében az élelmiszeripar felé fordult, és komoly terjeszkedésbe kezdett. 1997-ben újabb gyökeres változás indult meg a csoport életében: Franck Riboud vezérigazgató felismerte, hogy a vállalat által az idők során felvett különböző profilok inkább nehezítik, mintsem segítik a Danone fejlődését. Ahogy ő fogalmazta: „Ha nem akarunk lemaradni, néhány - jól megválasztott - pillérre kell támaszkodnunk.” Ekkor született a döntés, hogy a Danone-csoport a bevételei többségét hozó alaptevékenységekre (core activities) koncentrál, úgymint: friss tejtermékek, sütemények, italok. Megtörtént az üzleti portfólió optimalizálása.

Az új vezetés a Danone Groupe jövőjét két dologban határozta meg: globális jelenlét és világmárka építése. Ennek megfelelően erősen terjeszkednek Amerika, Kelet-Európa és Ázsia piacain.

A Danone Magyarországon kezdetben csupán termékei exportálásával volt jelen, majd licenzerződést kötött a Budapesti Tejipari Vállalattal (BTV). Végül 1994-ben felvásárolta a BTV kelet-pesti üzemet, megalakítva a Danone Tejtermék Gyártó és Forgalmazó Kft.-t. A BTV régi termékszerkezetét átszervezték: fogyasztói tej és ízesített tejalok helyett a Danone legfőbb erősségeire, a gyümölcsjoghurtokra és desszertekre (pl. a Túró Rudi terméksaládjá) koncentráltak. A vállalat, termékei sorát bővítve 1995-ben új licenc és ezzel együtt új gyár megvétele mellett döntött: felvásárolta a marcali Túró Rudi üzemet.

(Utóbbi termékhez egy kis történelmi adalék: a 60-as években a Tejipari Tröszt javaslatára, és az orosz „Túró Eszkimó” mintájára fejlesztette ki Mandeville Rudolf, a BTV művezetője.)

A Danone összességében 5 termékcsoportban érdekelt: joghurt, túrótermék, desszert, tejfő, kefir. Ezek közül a gyümölcsjoghurtok terén élvez a legnagyobb előnyt, abszolút piacvezető. Marketingstratégiájában erősen a minőségre koncentrál, a Danone nevet pedig mintegy eszenymárkaként használja. Marketingadásai az iparágban – különösen pedig Magyarországon – kimagaslóak. Árfekvése termékdifferenciáló politikájából adódóan felső-közép kategória; desszertjei szinte az importált Müller, Zott, Mövenpick termékekénél is drágábbak.

Erőssége a cégnek az innováció is: a rosenheimi kutatóközpont ihletésére évente 8-10 új termékkel jelennek meg a piacon; korábban a Vitalinea nevű desszerttel, majd legutóbb az ívőjoghurttal. Mind a folyamatos, mind a stratégiai innováció jelen van a cégen belül. A Vitalinea egyébként olyanra sikeres volt, hogy az Amer-Nielsen Research Hungary által 1998-ban készített felmérése az újonnan megjelent élelmiszeripari és vegyipari árukról a 9. helyre teszi ismertségében.

Összefoglalásként elmondható, hogy a Danone-csoport titka Magyarországon ugyanaz, mint a világ más országaiban: prémiumszektor magas minőséggel és magas árral, azonkívül kiváló marketingmunkával. Ezzel és a jól lehatárolt, koncentrált termékkörével Franck Riboud vállalatvezetőnek sikerült megvalósítania édesapja álmát: a Danone cég globális jelentőségű, multinacionális élelmiszeripari óriássá tételét.

Ring Ildikó

Vállalatgazdaságtan II. szekció

Dolgozatom arra a kérdésre keresi a választ, hogy az angol és amerikai gazdasági újságírás milyen képet igyekszik kialakítani a mai Oroszországról az olvasók fejében; milyen szerepet tölt be ma Oroszország a Nyugat számára, újjáéledt-e, illetve él-e egyáltalán a hidegháború végével is a 'hagyományos' Kelet-Nyugat diskurzus. A feltett kérdés vizsgálatához a nyugati média egy igen szűk és specifikus szegmensét választottam ki. Két, amerikai és angol gazdasági napi- és hetilap szolgált az elemzés alapjául. Úgy gondolom, a vizsgálat pikantériája és jelentősége éppen abban rejlik, hogy ezek a gazdasági 'szakszövegek' is hordoznak kulturális attitűdöket. Már önmagában az a tény is elgondolkodtató, hogy vizsgálatra alkalmas mennyiségű 'árulkodó jelre' bukkantam egy-egy cikk legfontosabb tanulmányozásakor, az pedig, ahogyan ezek megjelennek szövegben, távolabbi következtetéseket is sejtet. A téma önmagában szinte korlátlan, és nehezen kezelhető, ezért egy konkrét oroszországi esemény sajtótükrét, az 1998 augusztusi orosz tözsdeválásról megjelenő cikkeket, tudósításokat, elemzéseket vizsgálva szeretnék eljutni a feltett kérdés megválaszolásához. „ezzel szándékozván kideríteni, hogy az Oroszországról kialakított kép mennyiben sajátos és 'más', mennyiben élnek benne a felvilágosodásban fogant előítéletek, sztereotípiák.

A Nyugat és Oroszország egymáshoz való viszonyulásának összetettségére, ellentmondásosságára nem újkeletű téma. Mindkét oldalon sokakat foglalkoztatott ez a kérdés, sokak sokféleképpen világították meg annak történelmi, kultúrtörténelmi, geopolitikai, antropológiai, 'valós' és konstruált hátterét, eredetét, miértjét. Ebből a sokaságból én most – témámnak megfelelően – csupán egyetlen aspektust szeretnék kiragadni: a Nyugat szem-

szögéből látott Oroszország milyenségét. Mindenekelőtt egyfajta rálátással kell, hogy rendelkezünk arról, hogy mikortól beszélhetünk egyáltalán a Nyugat szemében tükröződő Oroszország képről, arról, hogy hogyan festett Oroszország ebben a szemléletben, és hogy mi volt ennek akkor, és mi lett később a jelentősége.

E tanulmány célja, hogy egy kis keresgéssel az angolszász gazdasági cikkek szövegeinek hálójában rábukkanjon olyan kulturális attitűdökre, amelyek alátámasztják, hogy valóban létezik ez a felelevenített diskurzus. Ennek jelentősége általánosan a Foucault-i diskurzusfelfogás értelmében abban rejthet, hogy az újságok és írók által megteremtett szöveg (vagy diskurzus) önálló életre kel, hatni kezd, és egyben rá is visszahatnak vélemények, események. Maga a diskurzus konstituálja a világot és ez felruhazza hatalommal. Egyfajta bonyolult beszédsszövevény alakul ki, melyben nagyon könnyen elvesz a 'realitás' (ha az létezik egyáltalán). Az oda-vissza hatások következtében lehet kijelenteni, hogy a cikkek szövegében fellelhető kulturális jegyek, rejtett üzenetek ténylegesen kifejtik hatásukat. Az általam kiválasztott közismert és népszerű gazdasági szövegek ebben az aspektusban vett elemzése már csak azért is lehet viszonylag megbízható, mert a nyugati (jelen esetben angol vagy amerikai) olvasó számára, más saját információ hiányában ezek az újságcikkek jelentik a 'megbízható' kiindulópontot véleményének kialakításában. Az alábbiakban szeretnék az összegyűjtött anyagok részletes elemzésével 'behatolni' a szövegekbe, megfejteni a lapok tájékoztatói stratégiáját, hatásmechanizmusait.

Mester Dóra Djamilia Politológia szekció

AZ EURÓPAI POLITIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉS INTÉZMÉNYESÜLÉSE

A külpolitika mindig is integráns része volt annak a több száz éve élő európai egyesülési eszménynek, mely a második világháború végével a politikai megvalósíthatóság stádiumába érkezett. E napjainkban is tartó folyamat alapvetően két, egymástól sok tekintetben eltérő, ám mégis azonos cél irányúba mutató módon valósul meg. Egyrészt a gazdasági részterületek szupranacionális intézményekbe történő közösségiesítésével (EGK, EK), melyhez a neofunkcionalista iskola "spill-over" effektusa szolgáltatja az elméleti alapot; másrészt azzal a már több esetben is sikertelenségbe fulladt próbálkozással, mely az integrációban részt vevő államok – a fent említett mértéket meghaladó – kooperációjával egy politikailag is egyesült Nyugat-Európa tűzött ki célul.

A külpolitika, mint "high policy" egyike azon területeknek, mely ez utóbbi vállalkozás sikeres megvalósításának – a hidegháborús nemzetközi rendszer ideológiájában ugyan kevésbé, ám a poszt-hegemón és interdependens világ "globális lojalitás"-ában – egyre inkább elengedhetetlen feltételévé válik. Mindazonáltal továbbra is megmaradt a nemzeti szuverenitás olyan közvetlen és látványos sarkpontjának, mely az elmúlt évtizedek alatt több alkalommal is megnehezítette, hogy feláldozzák az európai integráció oltárán. Ez többek között olyan okokra vezethető vissza, mint az eltérő történelmi tradíciók, az egyes országok közvéleményének sajátos előítéletei, illetve az a tény, hogy a köztudat a kül- és biztonságpolitikát – ugyanúgy ahogy a nemzeti fizetőségek – sokkal inkább a nemzet és az állam alapvető lényének tekint. Mindezek – legalábbis részben – magyarázatul szolgálnak azokra az egymást követő sikertelenségekre, melyek a Monnet és

Schuman nevével fémjelzett innovatív közösségi gondolkodást – a külpolitika és a katonai védelem területén – több ízben is bukásra kárhoztatták.

A "nyugat-európai politikai autoritás" megteremtésének szükségességéről folytatott huszonöt éves vitának az az 1970-ben életre hívott és az Egységes Európai Aktában (Single European Act – SEA) intézményesült Európai Politikai Együttműködés (European Political Co-operation – EPC) vetett véget, mely már képes volt kezelni az addigi erőfeszítések kudarcát okozó nehézségeket. A politikailag is egyesült Európa egykori koncepciójának gondolatiságát nevében ugyan megőrizte, ám sikerességéhez szükségszerűen áldozatul estek mind az 1950-es évek tisztán federalista, mind az 1960-as évek kormányközi alapon nyugvó de Gaulle-i modelljének lényegi összetevői. Így az együttműködés – a növekvő nemzetközi kihívásokkal szemben – az EK-tagállamok külpolitikáinak koordinálására szűkül.

A dolgozat ezen nemzetközi kihívások teremtette külső-, továbbá az eltérő nemzeti érdekek diktálta belső lépéskényszert felhasználva mutatja be az Európai Politikai Együttműködés fejlődésének főbb állomásait, elért eredményeit és korlátait. Emellett céljának tekinti azon összetevők meghatározását, melyek hozzájárultak az 1991–1992-es kormányközi konferencián elfogadott közös kül- és biztonságpolitika (Common Foreign and Security Policy – CFSP) szükségességének felismeréséhez. Ugyanakkor nem tartja feladatának az EPC keretében kezelt olyan témák – mint például a nemzetközi terrorizmus – tárgyalását, melyek kívül esnek az Európai Unió Szerződés (EUSZ) által létrehozott második pilléren.

Gordos Péter Diplomácia szekció

BUDAPESTI CÉGVILÁG

Az egy szempontú elemzés a cégvilágot szükségszerűen piramisként képzelik el, ahol néhány nagy cég rendelkezik a tőke és a piaci részesedés többségével. Három dimenziós – az alaptőke, a bruttó árbevétel és a foglalkoztatotti létszám szerinti – vizsgálatunk viszont azt mutatta, hogy a cégszámok több irányba húznak szét. Az eredményként kapott amőba szerű szerkezetet nehéz lenne piramisként leírni. Az úgynevezett klaszterelemzéses eljárással készült vizsgálat hét – állatnevekkel illetett – kategóriába sorolja a cégeket.

A nagyragadozók első három csoportjának árbevétele óriási (lásd a táblázatot). Különbség "csupán" abban mutatkozik közöttük, hogy a medvék nagy alaptőkét és sok foglalkoztatottat alkalmazó cégek, a farkasok kevesebb emberrel érnek el kiemelkedő árbevételt, a sasok pedig kevés tőkével és munkaerővel is nagy forgalmat bonyolítanak le. A legtöbb medve szerű vállalkozást 1989 és 1992 között alapították, de a patinás, múlt századi társaságok többsége – például a Tungsram – is ebben a kategóriában található. A tulajdonosok többnyire magyar, illetve részben magyar magáncégek, de sok az állami-önkormányzati tulajdonú, illetve a tözsdén szereplő vállalkozás is. A társaságok közel felénél a kizárólagos tulajdonlás a jellemző, míg a másik fele 50 százalékos vagy az alatti – de többségi – tulajdonrészrel rendelkezik. Feltűnően sok közszolgáltató (például Fővárosi Csatornázási Művek) és monopol helyzetű stratégiai szolgáltató (Matáv, Mol, Mahart) található ebben a körben.

A farkasok a medvéknél kisebb, de hatékonyabb társaságok. Szinte kizárólag 1988 és 1992 között alapított külföldi (főleg német) vagy magyar magántulajdonú cégek szerepelnek a csoportban. Túlnyomó többségük egy kézben van, azaz a legnagyobb tulajdonos rendelkezik a részvények 90–100 százalékáig. Valamennyi speciális termék gyártású, nagykereskedelműre, illetve külföldi forgalmazására szakosodtak. Ide tartozik például a Béres Rt., a Zwack Rt., vagy az Apenta.

A sasok közel kétszáz cégből álló csoportja túlnyomórészt kizárólagos külföldi tulajdonban van, zömében európai uniós és amerikai tulajdonossal, de található ausztráliai és szingapúri érdekeltség is. Átlagéletkoruk 9–10 év. Roppant jelentős körükben a külkereskedelmi tevékenység, ebben a kategóriában van a legtöbb kizárólag exportra termelő cég. Elsősorban bizonyos termékcsoportok – ruházat és élelmiszer – nagy- és kiskereskedelmével, illetve a kapcsolódó szolgáltatásokkal foglalkoznak. Szintén a rendszerváltás körül létrejött vállalatok a baglyok, de vannak a csoportban régebbi, hatvanas-hetvenes évekbeli alapításúak is. Itt nem jellemző a külkereskedelmi tevékenység, illetve a külföldi tulajdonlás. Többnyire

olyan vállalatok vannak közöttük, amelyek komoly felhalmozott tapasztalattal és tudással olyan nehezen besorolható ágazatokban tevékenykednek, ahol a verseny csak nyomokban lehetséges fel. Példaként említhető a Ferencvárosi Bérleményfenntartó Rt., a Magyar Felvonógyár Rt., az Óraműszeripari Szövetkezet, illetve a magyar művészet és a profitorientált kutatás cégei, mint a Színháztechnika Kft. vagy a MÁV Tervező Intézet.

A kövületeknek nevezett csoportban többnyire az államszocializmus időszakában alapított vállalatok találhatók – a palettáról egyaránt hiányoznak a régebbi patinás, valamint az újabb vállalkozások. A régi szocialista nagyipar roncsai mellett a magyar kultúra és tudomány olyan fellegvárjai is itt szerepelnek, mint a Filmlaboratórium, az akadémiai kutatóintézetek, a Magyar Cirkusz és Varieté, a Nemzeti Galéria, vagy éppen a Lóversenypálya Rt.

A rókák az egyedüliek a cégvilágban, amelyek az alaptőkéjüknél kisebb bruttó árbevételt érnek el. Ez már-már "gyanúsán" rossz eredmény. Működési idő szerint két nagyobb csoportjuk különült el, egyfelől a rendszerváltás éveiben alapított cégek, másfelől az ötvenes évekbeli vállalatok. A külkereskedelmi tevékenység ennél a csoportnál a leglyányháb, elsősorban kereskedelmi szolgáltatásokkal és vagyonekezeléssel, valamint ingatlanügylettel és tanácsadással foglalkoznak. A meglévő tulajdonosi adatok alapján úgy tűnik, hogy az állami-önkormányzati tulajdon nem ritka, külföldi gazdát viszont alig találunk közöttük.

A legnépesebb csoport az egérké: a teljes mezőny közel 60 százaléka tartozik ide, feltörekvő kis cégek, stagnálók és egykoron szebb napokat megélt vállalkozások egyaránt. A legtöbbjüket alig 3–6 éve alapították olyan magyar magántulajdonosok, akik vagy kizárólagos, vagy 50 százalékos körüli többségi tulajdont bírtokolnak.

A legtöbb ágazat képviselői között találunk egérkéket, kövületeket és medvéket is, mégis kiemelendő, hogy szinte valamennyi bank és biztosító, valamint az egész energetikai szektor a medvék, azaz a legpotensebb cégek csoportjába tartozik. Több olyan ágazat is akad, amelyben sok a kövület, ilyen például a gépipar, az építőipar, az állami intézetek és a kutatóhelyek. A számítástechnikai nagykereskedelmek és a szoftverfejlesztés cégei valamennyien sasok, azaz magasan szárnyaló, kis létszámmal nagy nyereséget realizáló vállalatok. Közvetlen összefüggés található továbbá a nagyragadozó kör és a külföldi tulajdonlás között, ami azt jelenti, hogy a fővárosi gazdasági húzóerejét a külföldi tulajdonban lévő társaságok adják.

Aranyos Eszter – Leteyei László
Szociológia szekció

Közgáz Diplomáciai Hét

Az ENSZ Modell Diákegyesület szeretettel meghív minden érdeklődőt a "Közgáz Diplomáciai Hét" nagyszabású rendezvénysorozatra, amelynek fővédnöke Dr. Martonyi János külügyminiszter úr. Az eseménysorozat megrendezésében köszönjük a segítséget az AIESEC és az AIR diákszervezeteknek, egyetemünk oktatóinak, a rendezvényszervezési osztálynak, támogatóinknak, valamint mindazon szakembereknek és diplomátáknak, akik vállalták, hogy ezen egy hét alatt segítik egy szép hagyomány elindítását.

A "Közgáz Diplomáciai Hét" 2000. február 28 - március 5. között kerül megrendezésre a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen.

A hét első két napja egyetemünk diákszervezeteinek a nemzetközi kapcsolatok témakörébe tartozó előadásait (globalizációról, integrációról), vitafórumokat, kommunikációs tréninget, valamint – az érintett szakemberek és szakminisztériumok részvételével – diplomáciai kerekasztal-beszélgetéseket foglal magában. Az előadások mindenki előtt nyitva állnak. Ha van egy lukasod, nézz be hozzánk!

Hétfőn:

- A Közgáz Diplomáciai Hétet Dr. Palánkai Tibor és Németh Zsolt nyitja majd meg hétfőn 14 órai kezdettel az E236-os teremben.
- 15.30-tól Lukács Gábor, az AIR elnöke tart előadást a globalizációról az I. Előadásban.
- A nap zárásaként Új Világrend a XXI. században címmel diplomáciai kerekasztal-beszélgetést szervezünk külföldi diplomatákkal magyar nyelven szintén az I. Előadásban.

Kedden:

- 9.30-tól 12.15-ig Vadai Ágnes kommunikációs tréningjére várunk szeretettel, melynek helyszíne az E330.
- 14 órai kezdettel Dr. Ódor László előadása "Svájc, fehér folt Európá szívében? E332
- Kveck Péter a Közel-keleti helyzetről tart előadást az E395-ben.
- A nap zárását az AIESEC Diplomacy Project előadása zárja, melynek helye a III. Előadó lesz.

Ezt követően kerül sor a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékével közösen a hagyományos "Nemzetközi Kapcsolatok Napok" (NeKapNa) vetélkedősorozatra, amely elsősorban a szakirányos hallgatókat cé-

lozza meg, de a nemzetközi kapcsolatok iránt érdeklődő, vetélkedni szerető hallgatókat is nagy szeretettel várja. A kétnapos rendezvényen aktuális politikai-gazdasági, általános műveltségi témákban, játékos formában oldanak meg kérdéseket, feladatokat a csapatok. Várjuk tehát mindazon 4-5 fős csapatok jelentkezését, akik kedvet éreznek arra, hogy diplomáciai elhivatottságukat felkért hírességek előtt bebizonyítsák. A vetélkedők helye a III. Előadó, a rendezvényen bárki kedve szerint részt vehet.

A hét programját az ENSZ Modell Diákegyesület évente megrendezésre kerülő Magyar Egyetemi ENSZ Modell Konferenciája zárja le. Az elmúlt évekhez hasonlóan hat bizottságban mintegy 150 hallgató részvételével az ENSZ és az EU Miniszterek Tanácsának működését öleljük majd fel. A rendezvénnyel célunk, hogy az ország különböző felsőoktatási intézményeiből érkező, a diplomácia, valamint a nemzetközi gazdasági és politikai kapcsolatok iránt érdeklődő hallgatók és oktatók számára olyan fórumot teremtsünk, ahol a hallgatók szakemberek közreműködésével mérhetik össze tudásukat, bővíthetik ismereteiket. A "modell konferencia" lényege, hogy a résztvevők az aktuális problémákat feldolgozva fejleszthetik vitakultúrájukat és kompromisszum készségüket. A küldöttek általuk szabadon választott országokat képviselnek a világszervezet különböző bizottságaiban. Az egyes bizottságok az ENSZ szakosodott szerveit – Biztonsági Tanács, Nemzetközi Bíróság, ENSZ Speciális Politikai és Dekolonizációs Bizottság, ENSZ Környezetvédelmi Program – és más nemzetközi szervezeteket – Európai Unió Miniszterek Tanácsa, valamint egy új, Új Világrend Bizottság – szimulálnak. Célunk, hogy a diákok széles köre ismerkedjen meg közelebbről a legfontosabb nemzetközi struktúrákkal, és együtt gondolkozzanak el a nemzetközi szervezetek jövőjéről, valamint Magyarország bennük elfoglalt helyéről. Különös tekintettel arra, hogy hazánk a XXI. század elején az Európai Unió teljes jogú tagjává válik, amely reményeik szerint a világszervezetekben betöltött szerepüket is növeli majd. Konferenciánk az egyetlen ilyen jellegű magyar nyelvű rendezvény hazánkban, ezért is gondoltunk arra, hogy a konferencia magas színvonalát, – amit korábban Göncz Árpád Köztársasági Elnök Úr fővédnökségével rendeztünk meg, – most Dr. Martonyi János Külügyminiszter Úr felkérésével garantáljuk.

A programokról érdeklődni lehet a 06-30-229-3767-es telefonszámon, a www.nyitok.hu/ensz weboldalon, az ensz@nyitok.hu vagy a diplomaciaihet@hotmail.com e-mail címen, valamint a Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékén az E101-ben.

* * * * *

Irány az Európai Unió!

Fiatal Közgazdászok Országos Találkozója
Nyíregyháza, 2000. március 3-5.

Képünk a tavalyi szolnoki találkozón készült. A mikrofonnál a cikk szerzője, Kacsirek László

Ma Magyarországon az Európai Unióhoz való csatlakozás az egyik legfontosabb gazdasági, politikai, társadalmi kérdés. A csatlakozás eléréséig azonban számos feladat áll előttünk. Ezek egy része a gazdaság szerkezetével és teljesítőképességével kapcsolatos; a magyar gazdaságnak olyan termékeket (árúkat és szolgáltatásokat) kell előállítania, amelyek jellegük, minőségük és árak folytán keresettek, jól eladhatók és versenyképesek mind belföldön, mind más európai országok piacain. Ez sok esetben termékváltással, fejlesztéssel, de mindenképpen a minőség biztosításával, megfelelő menedzsmentmódszerekkel érhető el.

A feladatok másik csoportja az Európai Unió rendszerébe való beilleszkedés. Ez társadalmi és kulturális téren támaszt nagy követelményeket országunkkal szemben. A legjobban megragadható tennivaló az állam és a gazdaság működési rendjének az Unióban megszokottakhoz való hozzáigazítása, azaz az ide vonatkozó jogszabályok illeszkedése-átvétele. A Társulási Megállapodás teljesítése, a csatlakozási felkészülés és a vállalatok integrálódása nyomán ennek egy része már megtörtént.

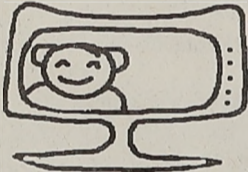
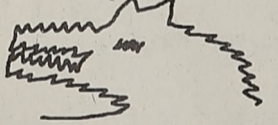
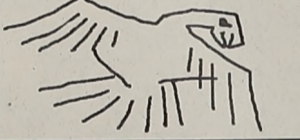

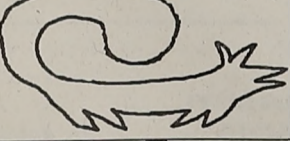

A csatlakozás új szabályokat, körülményeket, nagyobb árubőséget, szélesebb körű lehetőségeket ígér, ugyanakkor kiméltelen versennyel, keményedő feltételekkel is jár, és óriási erőfeszítéseket követel mindannyiunktól. Ahhoz, hogy e kihívásoknak meg tudjunk felelni, fontos feladat az Unió megismerése. Ez a különböző (kormányzati, vállalati, szakértői, munkavállalói, fogyasztói) szinteken más és más jellegű területek eltérő mélységű megismerését igényli. Nekünk, fiatal, ill. leendő közgazdászoknak különösen sokoldalú ismeretekre lesz szükségünk.

A Magyar Közgazdasági Társaság Ifjúsági Bizottsága által szervezett *Fiatal Közgazdászok Országos Találkozója* a 2000. évben ezek megszerzéséhez kíván segítséget nyújtani.

A találkozó előadásai egyfelől *naprakész képet* festenek az Európai Unióról, valamint a legfontosabb (illetve a bővülés szempontjából legtöbb gondot okozó) közösségi politikákról, mint amilyen az agrárpolitika és a regionális politika. Szó lesz a monetáris unióról és az euróról, az intézményrendszer reformjáról, az Unió tudományos és műszaki fejlesztési politikájáról, a bővülés problematikájáról. Másfelől az előadók a magyar csatlakozás feladatait tekintik át. Segítségükkel megismerkedhetünk - egyebek között - az uniós intézményrendszerhez való illeszkedésével, a magyar területfejlesztésnek az Unió regionális politikájához való hozzáigazításával.

Előadóink között szerepel Balázs Péter berlini nagykövet, Baráth Etele országgyűlési képviselő, Halmai Péter közgazdászprofesszor a Szent István Egyetemenről, Király Júlia, a Nemzetközi Bankárképző Központ vezérigazgatója, Mádi László Országgyűlési képviselő, Medgyessy Péter, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke, Palánkai Tibor akadémikus, Szapáry György, az MNB elnökének tanácsadója, Tompa Ferenc, a WESTEL 900 vezérigazgató-helyettese, Török Ádám, a BMGE professzora, Varjú Tamás, a Magyar Posta Rt. vezérigazgatója, Vissi Ferenc, a Deloitte & Touche partnere. (Néhány előadóval még folynak az egyeztetések.)

Kacsirek László
elnök, Magyar Közgazdasági Társaság Ifjúsági Bizottsága

A klaszter elnevezése	Alaptőke, árbevétel és foglalkoztatotti létszám átlagértékei a csoportban	Cégek száma
 Medvék	Alaptőke: legnagyobb 4 064 millió Ft Bruttó Árbevétel: legnagyobb 11 997 millió Ft Foglalkoztatottak száma: legnagyobb 956 fő	242
 Farkasok	Alaptőke: nagy (654 millió Ft) Bruttó Árbevétel: nagy (2 346 millió Ft) Foglalkoztatottak száma: kicsi (38 fő)	74
 Sasok	Alaptőke: kicsi (34 millió Ft) Bruttó Árbevétel: nagy 2 003 millió Ft) Foglalkoztatottak száma: kicsi (34 fő)	190
 Baglyok	Alaptőke: kicsi 41 millió Ft Bruttó Árbevétel: mérsékelt 368 millió Ft Foglalkoztatottak száma: nagy 125 fő	211
 Kövéletek	Alaptőke: nagy 393 millió Ft Bruttó Árbevétel: mérsékelt 555 millió Ft Foglalkoztatottak száma: nagy 163 fő	93
 Rókák	Alaptőke: nagy 385 millió Ft Bruttó Árbevétel: kicsi 278 millió Ft Foglalkoztatottak száma: kicsi 28 fő	139
 Egérkék	Alaptőke: legkisebb 13 millió Ft Bruttó Árbevétel: legkisebb 162 millió Ft Foglalkoztatottak száma: legkisebb 14 fő	1388
		2337

A Magyar Professzorok Világtanácsa (MPV)

MPV rezidensek a felsőoktatási intézményekben, kutatóhelyeken

A Magyar Professzorok Világtanácsa 1998-ba alakult a Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének kezdeményezésére. Díszelnöke Oláh György Nobel-díjas akadémikus, elnöke Kecskés Mihály professzor. Három alelnöke a Kárpát-medencei, az Európai és a Tengerentúli Régiókat reprezentálja. A tagok száma meghaladja a 400-at, egyharmada külföldön – a világ 18 országában – él.

Az MPV független, politikával nem foglalkozó civil szervezet. "Ernyőként" szolgál a magyar szellemi potenciál jelentős részét képező több mint 2000 (1300 itthon és 800 határainkon túli) professzor számára a felsőoktatás és a tudományos kutatás terén a jövő, a magyar ifjúság érdekében kifejtett közös tevékenységéhez. Fő célja, hogy a hazai és a Föld különböző országaiban élő magyar egyetemi tanárok számára működőképessé kapcsolatlétrejüket lehetővé tegye a nemzet felemelkedése érdekében ösztönözze az együttműködést, és ehhez megfelelő fórumot biztosítson.

Kiemelt feladatának tekinti, hogy hozzájáruljon a magyar felsőoktatás és tudományos kutatás mindenkor helyzetének javításához, minőségének megőrzéséhez, valamint színvonalának emeléséhez. Folyamatosan szervezi a terület problémáinak feltárását, megvitatását, a konklúziók alapján kialakított ajánlásokat a kormányzat elé terjesztését, valamint a folyamatos visszacsatolást a magyar tudományos és egyetemi életbe.

Az MPV a XXI. század tudásalapú társadalma és tudásalapú gazdasága követelményeinek megfelelően szorgalmazza az informatika oktatását-kutatását, er4edményeinek szélesebb körű

megismertetését és alkalmazását. Az ember természeti környezetének megóvása érdekében figyelmet fordít a környezettudomány oktatási-kutatási kérdéseire, valamint természet és környezetvédelem gyakorlati problémáira. Alapvető feladatai közé sorolja a magyar anyanyelv oktatásának és tisztasága megőrzésének, a magyar szaknyelvnek az ügyét – úgy is, mint a magyarság identitásának egyik elsőrendű zálogát – itthon és a határainkon túl. Ezt nemcsak a magyar nyelvészek, hanem bármilyen szakterület és bárhol működő magyar professzor kötelességének tartja.

A világtanács tevékenységével hozzá kíván járulni ahhoz a törekvéshez is, mely hazánk fővárosát, Budapestet a térség Kelet-Közép-Európa nemcsak gazdasági, hanem kulturális centrumává is kívánja fejleszteni.

Kitüntetett feladatának tekinti, hogy a külföldön élő és a magyar oktatás és kutatás színvonalát kellőképpen reprezentáló, annak hírnevét öregbítő magyar professzorok megfelelő fogadtatásban, elismerésben részesüljenek idehaza. Segítségüket igen nagyra értékelik. Az MPV a külföldi (külhoni) magyar tudományosság ügyét minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja.

A világtanács céljait és feladatait a professzorok közös erőfeszítésével, kormányzattal, állami és független szervekkel, egyesületekkel, köztestületi, valamint felsőoktatási intézményekkel, az egyetemi és főiskolai hallgatósággal együttműködésben kívánja megvalósítani. Tevékenységének eredményeit folyamatosan publikálja.

Megkezdte a magyarországi és külföldön élő professzorok adatbankjának létrehozását és folyamatosan fejleszti azt. Évenként megrendezi a Kárpát-medencei Ma-

gyar Professzorok Találkozóját, és kétévenként a Magyar Professzorok Világtalálkozóját.

Az eddig mintegy másfél éves működés során a világtanács nyolc jelentősebb rendezvényt szervezett a felsőoktatás és tudományos kutatás általános problémái, a tudomány és anyanyelv, valamint a környezetvédelem témakörében – magyarországi, illetőleg külföldi helyszíneken.

A világtanács több rendezvényén felmerült az anyanyelven folyó szakmai konzultációk nehézsége. Ezért beindította a többnyelvű szakosztársorozat elkészítésének munkálatait. A sorozat a határon túli magyarok oktatását támogató olyan tankönyvek együttese, amelynek segítségével a felsőfokú szakma szak kifejezéseit anyanyelven is megtanulhatják a környező országok magyar nemzetiségű hallgatói.

A világtanács mára kiépítette a rezidenci hálózatát, mely az operatív kapcsolattartási rendszer megtestesítője. Minden hazai egyetemen, illetőleg a külföldön élő magyar professzorok szempontjából jelentősebb régiókban van az MPV szélesebb vezetőségébe tartozó, kapcsolattartási biztosító tagunk.

A Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen a Magyar Professzorok Világtanácsának rezidense Dr. Magyar-Beck István, aki a Pedagógiai Tanszék professzora.

Magyar Professzorok Világtanácsa

1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21., 1438 Bp. Pf. 507.
Tel.: 36(1) 343-6537, 343-4800/252, 254, 400 Fax: 343-6538
E-mail: prof@mpv.huninet.hu,
Honlap: www.prof.iif.hu/mpb

Bepillantás a Közgáz Néptáncgyűttes fergeteges életébe

Mint arról bizonyára sokan tudtok, egyetemünk keretein belül immár 52 éve létezik a Közgáz Néptáncgyűttes.

Tagjait leginkább a kögzázosok lelkes tábora alkotja, ám külsősök (például ELTE-sek, műszakosok) is hozzájárulnak egy vidám közösség kialakításához.

Táncstudásunk fejlesztésére hetente kétszer nyílik alkalom: a magyar néptánc most ismerkedő utánpótlás csoportnak hétfőn és szerdán este 6 és 9 óra között a Magyar Állami Népi Együttes profi táncosa: Galát Péter vezetésével. A már színpadon is rendszeresen szereplő nagygyűttesnek pedig kedden és csütörtökön ugyancsak este 6 és 9 között a Kodály táncgyűttes egykori tagja, az országosan elismert Berta Tibor közreműködésével és segédletével. A rendsze-

res táncpróbák hangulatos beszélgetésekkel zárulnak.

Ezek azok az alkalmak, melyek alkalmával összekovácsolódtott egy olyan társaság, ami tökéletes kapcsolódást biztosít és az összetartozás érzését jelenti tagjai számára, megkönnyítve ezáltal a mindennapi munkát is.

Tevékenységünk csúcspontját természetesen a fellépések jelentik, melyekből nincs hiány. Legközelebb a Vörösmarty téren tölthetnek el velünk egy kellemes estét az érdeklődők, illetve az épp arra járók, ahol a Budapesti Tavasz Fesztivál keretében fogunk előreláthatóan 3x1-1 órás műsort adni. Ezeket követően rövid tánc tanítással fogjuk bevonni az ott levőket a néptánc gyönyörű világába.

A már hagyománynak számító, s a Közgáz, Kertész és ELTE tánc csoportokat felvonultató Három a tánc című rendezvény nem

marad el az idén sem. Pontos időpontja jelenleg még nem ismert, de egyértelművé válása után az egyetemen is találkozhattok majd invitáló plakátokkal.

A táncosok számára természetesen a nyár sem fog eseménytelenül eltelni. A szokásos balatoni nyaralás, Rába túra és az elmaradhatatlan edzőtábor mellett ebben az évben két külföldi fesztiválra vagyunk hivatalosak. Július második hetében belga színpadokon szerepelve fogjuk megismertetni hagyományainkat az ottani lakosokkal, és az általuk meghívott többi ország táncosaival-zenészeivel. Míg augusztus második felében a cseh emberekkel ismerkedhetünk meg közelebbről.

A Közgáz Néptáncgyűttes tehát nem tétlen, hanem 2000-ben is folytatja töretlenül intenzív tevékenységét.

Tavasz a Heller Farkas Szakkollégiumban

Itt az ideje, hogy nekivágjunk újévi fogadalmaink megvalósításának! Az elmúlt évünk nagyon jól sikerült. Hogy miért is mondom ezt? Íme néhány ok: Modern Pénzügyi Szolgáltatások Konferencia, Bevonótábor, érdekes kurzusok és új SZMSZ, valamint jelentős szervezeti átalakulás, amely tisztázta a Heller Farkas Szakkollégium jövőjét. Szeretnénk, ha a 2000-ik évben is folytatódna ez a pozitív tendencia. Pár szóban bemutatnám terveinket, mit is várhattok tőlünk?

Első helyen a kurzusainkról szólnék. A Heller Farkas Szakkollégium hagyományosan pénzügyi irányultságú, mostani kurzusaink is ennek megfelelően alakulnak. Ebben az évben főbb témáink között szerepelnek a vállalati menedzsment, SWAP ügyletek, a biztosítástan, pénzügyi és tőkepiacok termékei, vállalati finanszírozás, számvitel. Emellett, természetesen szeretnénk tagjaink és az érdeklődők más irányú érdeklődését is kielégíteni, így indul Pszichológia, Ingatlanpiac spekuláció/ingatlanpiaci befektetések és Retorika kurzus is.

A beszámolási hét után április 7-től 9-ig rendezzük meg szokásos tavaszi Bevonótáborunkat, ahová szeretettel várjuk az első- és másodéves hallgatókat. Legfőbb célunk e táborral, hogy bemutatkozzunk az érdeklődőknek, és mi is megismerhessük leendő tagjainkat. Persze szeretnénk kipihenni a zh-k okozta fáradalmakat is. Éppen ezért a szakmai programok mellett a szórakozásra is nagy hangsúlyt helyezünk majd. A három nap során lesznek érdekes előadások és kiscsoportos foglalkozások is.

Ezen kívül természetesen vitafórumokra, előadásokra, egyéb rendezvényekre is számíthatok ebben az évben: bővebb információ az F22-ben.

NZL

BKTE Alapítvány

Az Egyetemnek nyújtandó pénzügyi segítség egyik módja lehet a személyi jövedelemadó 1 %-ának felajánlása. A hatályos törvények szerint az Egyetem nem jogosult ennek a fogadására, ezért a segítségnyújtásra a BKTE Alapítvány közvetítésével van lehetőség. Ennek az a módja, hogy a személyi jövedelemadó-bevallás nyomtatványok között található kis borítékban lévő *Rendelkezési Nyilatkozatot* az Alapítvány javára állítják ki a következők szerint:

A kedvezményezett adószáma: 18006221-1-43

A kedvezményezett szervezet neve: BKTE Alapítvány
1093. Budapest, Fővám tér 8.

A fenti rendelkezés alapján az APEH 2000. augusztus hóban utalja majd át az összeget a BKTE Alapítvány számlájára. Annak érdekében, hogy az Alapítvánnyal el tudjunk számolni, célszerű lenne, ha a javára szóló rendelkezések másolati példányát – akár név nélkül is – eljuttatná a GMI-re, mivel az Alapítványnak nem lesz arról információja, hogy a neki juttatott adományokból mennyi illeti az Egyetemet.

Az Egyetemnek szánt, de az Alapítványnak juttatott adományok továbbításának módja az lesz, hogy az Alapítvány – az adományok értékében – átvállal feladatokat az Egyetemről.

Piringer Júlia
gazdasági főigazgató

Pályázati felhívás!

A Sádt Győző Alapítvány ösztöndíj-pályázatot hirdet a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem II., III. és IV. éves hallgatói részére.

A pályázat elbírálásakor az alapítvány kuratóriuma előnyben részesíti azokat,

- akiknek tanulmányi eredményük meghaladja az évfolyamátlagot,
- akik közösségi tevékenységükkel kivívták társaik elismerését,
- akik a tanulás mellett szakmai vagy egyéb munkát végeznek,
- akik tudományos diákköri tevékenységükkel, illetve szakmai pályázatokon való részvételükkel hozzájárultak ahhoz, hogy jó közgazdászokká váljanak.

A legjobb 10-15 pályázót a kuratórium – az alapítványi tőke kamatából – egyszeri pénzbeli támogatásban, illetve ösztöndíjban részesíti.

A pályázatok beérkezési határideje a feltételekkel összefüggő dokumentációval:

2000. április 3.

Cím: Sádt Győző Alapítvány 1113 Budapest, Bartók Béla út 60.

Az eredményhirdetés helyéről és pontos idejéről a nyertes pályázókat a kuratórium levélben értesíti.

(A Sádt Győző Alapítvány számlaszáma: 11991102-02132947)

Az alapítvány adószáma: 18045123-1-43

Változtak a dátumok! The First Ten Years of the ISC Jubilee Events

Students' – Professors' Days	27 th –28 th April 2000
Sport Events	2 nd and 29 th April 2000.
Boat Excursion on the Danube	8 th September, 2000.
registration deadline 31 st May, 2000	

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

A szerkesztőbizottság elnöke: Benedek István Gábor ▲ Főszerkesztő: Bátki Mihály
Lapigazgató: Szabó Mária Magdolna ▲ Munkatárs: Gyöngyös Zsófia ▲ Fotó: Károlyi Eszter
Szerkesztőség: 1093 Bp., Fővám tér 8. Tel./üzenet/fax: 218-0356, Központi szám: 218-6855 (6062 mell.)
E-mail: kozgazdasz@szerk.bke.hu

Kiadja a BKÁE megbízásából a Héttorony Kiadó. 1025 Bp., Csévi köz 15.

Nyomdai kivitelezés: BETŰ Stúdió, Bp. VII., Vörösmarty u. 3/a. Telefon/Fax: 341-0834

ISSN: 0230-7529

Szociológiai tanulmányi verseny

A Szociológia és Szociálpolitika Tanszék az 1999/2000. tanév 2. félévében tanulmányi versenyt hirdet **első- és másodéves hallgatók** számára.

A versenyben szabadon választott szociológiai téma feldolgozásával lehet indulni. Részletesebb felvilágosítás, szakmai segítség a szemináriumvezetőktől kérhető.

A beérkezett pályaműveket a tanszék tagjaiból álló zsűri bírálja el. A zsűri által elfogadott dolgozatokat az indexbe bejegyezhető pontszámokkal díjazzuk.

Alkalmat adunk arra, hogy a legjobb dolgozatokat a hallgatók bemutassák.

A versenyben az alábbi pontszámok szerezhetőek:

I. helyezett 12 pont

II. helyezett 11 pont

III. helyezett 10 pont

A többi dolgozatra színvonalától függően 9-5 pontot adunk.

A tanulmányi versenydolgozatért elnyert pontszám a hallgatói rangsor pontszámába számít bele.

Két vagy több hallgató is adhat be közösen versenydolgozatot, ez esetben a pontokat megosztjuk.

A dolgozat terjedelme: maximum 40 ezer leütés (20 gépelt oldal).

Leadási határidő: 2000. V. 8.

Eredményhirdetés: 2000. május 18.

A dolgozatokat a tanszék Tanulmányi Titkárságán (123/2. szoba) kell leadni az ott beszerezhető adatlappal együtt.

Szociológia és Szociálpolitikai Tanszék

A Várház körút és Veres Pálné sarkán

Wall-street szendvics

Európa első Tőzsdeétterme a múlt héten indította rendezvényeit és szolgáltatásait. A Jazz Garden Club & Restaurant tulajdonosai éttermükben létrehozták azt a rendszert, amely lehetővé teszi a tőzsdei események nyomán követését.

Az Anno Tőzsdeklub minden hónap első három szerda estéként tartja kötetlen talk show-it, amelyeken tőzsdei és gazdasági szakemberek osztják meg gondolataikat a befektetőkkel, valamint az érdeklődőkkel. A klub ötletgazdája és háziasszonya Kecskeméti Judit szerint egy ilyen fórumon a legnagyobb tét a szereplők hitelessége és felkészültsége.

A KÖZGÁZ FOTÓKÖR MÁRPEDIG MŰKÖDIK...

...és csakúgy, mint tavaly, idén áprilisban is kiállítást szervez.

Ha érdekelnek a részletek, vagy szeretnél csatlakozni az immár teljesen megújult laborral rendelkező KFK-hoz, a 20/327-1864-es telefonon érdeklődhetsz Szijjártó Bálintnál.

KOVÁCSZ

Az 1999/4. szám (tél) tartalmából:

Számvetés

(Az Altern-csoport üzenete és eddigi működésének áttekintése.)

Harvey Cox

Piacisten

(Amikor a Piac az igazi Isten helyébe nyomul.)

Dabóczi Kálmán

“Így beszéljétek inkább: az igen igen, a nem nem”

(Az angol püspökök gazdaságról szóló körlevele és tanulmányai.)

John F. Kavanaugh

Krisztus követése a fogyasztói társadalomban

(Könyvismertetés.)

A folyóirat megtalálható az interneten, a <http://korny10.bke.hu/kovacs> címen, vagy az egyetem könyvtárában. A Szerkesztőség a Környezetgazdaságtani és Technológiai Tanszéken található az E81 szobában (telefon: 218-6855/6280 vagy 6120).

Kísérje figyelemmel a Kovászt,

az alternatív gazdasági gondolatok negyedéves fórumát!

Felezőbuli 2000

Helyszín: Közgáz Pince Klub

Idő: 2000. február 15. 21 óra

Téma: Közös móka

Résztevők:

Harmadéves Közgázosok (jobbára)

Játékvezető: Hallgatói Tagozat

Mókás este volt. Csak találgathatom, vajon a harmadévesek ilyenre vártak-e, avagy sem, mindenesetre az biztos, hogy régen volt ehhez hasonló felezőbuli a Közgázon.

Tagadhatatlan, hogy nem írhatok elfogulatlanul, lévén, hogy – s itt megspórolom a Tisztelt Olvasónak a gyors cikkvégalapítást, mely azt szolgálná, hogy a “ki is írja ezt?” kérdésre választ találjon, mely pillantás következtében elveszítené, hol is tartott éppen, és legalább 3 másodpercet elvenne az életéből a folytatás pusztá megtalálása – én is HT tag vagyok, de az is tagadhatatlan, hogy ha volt is ehhez hasonló akció harmadéveseknek a HT részéről, az jó régen lehetett, mert hogy az előző 3 évben nem volt, az tuti. (Irigykednek is rendszeren a felsőbb évesek a mostaniakra!)

Azon peches játékosok kedvéért, akik nem voltak ott, s azoknak is, akik ugyan ott voltak, de valami furcsa okból kifolyólag (mely furcsa ok feltehetően szoros összefüggésben áll kisebb-de inkább nagyobb mértékű alkoholtartalmú ital Bekebelezési Mutatójával) nem emlékeznek mindarra, ami jó magyarsággal mondván a harmadéveseknek prezentálva lett, csupán emlékeztetőül: bemelegítőnek volt filmvetítés, a Macskafogó (elnyúlhatetlenül jó film!), aztán még mindig bemelegítőnek Welcome Drink, vodka és barackpálinka (amíg a készlet tartott). Volt hazavihető emlék a buliról: meglepetés pólo csupán-pusztán 100Ft-ért (ilyen még nem volt, de olyan sem, hogy 100Ft-ért alig vegyének meg egész jó minőségű pólót!). E borzalmasabbnál borzalmasabb akadályok után már benn is voltak a delikven-

sek a buliban, mely elején még némi játék próbálta felkínálni magát a harmadéveseknek, de egyöntetű szándéknyilatkozat volt részükről, miszerint ökönkül bulizni akarnak, így a játék terdet s fejet Nekik hajtva visszavonult csendben borozgatni. A buliról csak annyit, hogy nem sűrűn esett még hó a Pincében, de most! No és volt lézershow szerű akármi, mindenféle lézerrajzzal és lézerüzenettel: klafa volt.

Mókás este volt. Szerencsére mindenki elővette az igazi egyetemista mivoltját, és ennek megfelelően bulizott. Nem nyomasztott aznap senkit a már megtett, vagy a még letudandó szigorlatok rémképe, nem filozofáltak arról, hogy “gondoltad volna, nem rég még gólyatáborban ökörködtünk, most meg, hmm...!” de az egyetem csapból is folyó katasztrofális helyzetéről is hamar elfeledkezett a T. Nagyerdemű egy-két(3,4,5...10) sör után.

Mókás este volt. Sziszifusz egy este erejéig megállt pihenni, nem erőlködött azon - mint az utóbbi két és fél évben mindig -, hogy egyré feljebb tuszkolja görgetnivalóját. Ha próbálta is volna, a többiek bizonyosan rámondolnának, hogy “Ugyan már, Sziszi! Hagyd egy kicsit, legalább a ma estére!”. És Sziszi hagyta volna. Mert ez egy ilyen szakma.

Másnap majd úgyis folytatja az erőlködést felfelé, mert folytatnia kell.

Bödöcs Róbert

KARRIER SAROK

2000.február 7-9 között a Magyar Felsőoktatás Barátai Alapítvány, a British Council és a BKE Karrier Iroda közösen “Karrieriroda szolgáltatások kialakítása a felsőoktatásban” címmel tréninget szervezett. A tréningen 30 felsőoktatási intézmény (illetve annak kari hallgatói karrieriroda képviselője) vett részt. Az előadásokat Richard Maynard karrieriroda vezető és Tom Frank a birminghami egyetem karrier tanácsadója tartották. A tréninget neves vállalati humán szakértők (Paládi-Kovács Gergely és Dr. Köllő Attila) is megtisztelték előadásukkal és részvételükkel.

Paládi-Kovács Gergely

Temesi József rektorhelyettes a British Council és a MFB Alapítvány képviselőivel

A Karrier Iroda programjai:

- 2000. február 23. Target Hungaria előadása az öltözködésről és az önéletrajzírásról szeminárium keretében / 14 óra 336-os terem /
- 2000. március 1. Arthur Andersen Karrier-pizza / 11 óra Pince-klub /
- 2000. március 3. Unilever gyárlátogatás / 8.30 óra a Főbejárattól /
- 2000. március 7. Deloitte & Touche Nyitott Ház Napja
- 2000. március 9. Deloitte & Touche Nyitott Ház Napja
- 2000. március 7. Ernst & Young Karrier-pizza / 11 óra III. előadó /
- 2000. március 7. Mozi Arthur Andersen-nel / 16 óra IV. előadó /
- 2000. március 8. Unilever Karrier-pizza / 11 óra III. előadó /
- 2000. március 24-26. Unilever Business weekend
- 2000. március 29-április 1. Citibank Treasury workshop

Április első hetében kezdődnek az Állásbörze előtt megszokott Felkészítő Napok, melyek programjáról később tájékoztatjuk az érdeklődőket.

Az Állásbörze 2000. április 11-12-én lesz. Helyszín: BKÁE Aula. Újra indul a Karriermenedzsment szeminárium február 16-tól. Minden szerdán 14 órakor az E 336-os teremben. Az előadások témáiról a Karrier Irodában vagy a falújságon elhelyezett hirdetőkön értesülhetsz.

2000-ben ismét megjelenik Végzőseink önéletrajzgyűjteménye, amelyhez 1 oldalas magyar nyelvű rezümét várunk Word 6.0 formátumban. A gyűjtemény az álláskereső kiváló eszköze és a vállalatok részéről is nagy érdeklődés mutatkozik iránta, így minden V. éves szíves figyelmébe ajánljuk ezt a lehetőséget.

A programokról bővebb információ és jelentkezés a Karrier Irodában (F89) vagy a karrier@gkd.bke.hu e-mail-en.

BEVEZETÉS A FILMMŰVÉSZETBE XXIV.

MÁRCIUSI FILMBEMUTATÓK

közház filmklub

- III.02. Alfred Hitchcock: A GYANÚ ÁRNYÉKÁBAN (1943)
operatőr: Joseph Valentine; forgatókönyv: Thornton Wilder; zene: Dimitri Tiomkin
sz.: Joseph Cotten, Theresa Wright
- III.06. William A. Wellman: KÜLÖNÖS ESET (1943)
sz.: Henry Fonda, Dana Andrews, Anthony Quinn, Henry Morgan
- III.09. Alfred Hitchcock: MENTŐCSÓNÁK (1943)
o.: Glen MacWilliams; író: John Steinbeck.
sz.: Tallulah Bankhead, William Bendix, Walter Slezak, Henry Hull
- III.13. Billy Wilder: GYLKOS VAGYOK (1944)
i.: James M. Cain; f.: Raymond Chandler; z.: Rózsa Miklós
sz.: Fred McMurray, Barbara Stanwyck, Edward G. Robinson
- III.16. Otto Preminger: VALAKIT MEGÖLTEK/LAURA/ (1944)
sz.: Gene Tierney, Dana Andrews, Clifton Webb, Vincent Price
- III.20. Archie L. Mayo: EGY ÉJSZAKA CASABLANCÁBAN (1946)
sz.: Groucho Marx, Chico Marx, Harpo Marx
- III.23. Orson Welles: MACHBET (1948)
o.: John L. Russel; sz.: Orson Welles, Jeanette Nolan

Minden filmre érvényes bérlet ára 1300 Ft, és csak fényképpel érvényes.

Megvásárolható a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Közművelődési Titkárságán (1093 Bp., Fővám tér 8. I.em. 144. szoba, tel.: 21-75-110), valamint a filmvetítések helyszínén az előadások előtt.

A vetítésekre a BKÁE főépületének IV. előadójában kerül sor 19 órai kezdettel.

A helyek érkezési sorrendben foglalhatóak el, a zavartalan filmnézés érdekében számíthatunk pontos érkezésekre – köszönjük. A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

A filmvetítések idején a FILMVILÁG számaint és film-témájú könyveket árusítunk kedvezményesen.

Filmklubunkat a MAGYAR FILMKLUBOK ÉS FILMBARÁTOK SZÖVETSÉGE támogatta.

Felvételi indul!

*Vedd a lapot,
hogy téged is felvegyenek!*

HOL MÁSHOL, MINT A MAGYAR HÍRLAPBAN?

A Magyar Hírlap 2000. február 14-étől magyar nyelv és irodalom-, történelem-, illetve matematika-próbafelvételi tesztsorokat közöl az ország legnagyobb előkészítő szervezete, a DFT Budapest összeállításában.

Az ország legnagyobb egyetemi előkészítő szervezete:

DFT-BUDAPEST
EGYENES ÚT AZ EGYETEMRE

INFORMÁCIÓS TELEFON:

 470-4724

HÉTKÖZNAP 10-17-IG

MAGYAR HÍRLAP

Ez a lap neked is jár!